

Verdwijnen VAR op 1 mei heeft grote impact

Schijnzelfstandigheid en gebrek aan verantwoordelijkheid voor de opdrachtgever waren voor de politiek redenen om afscheid te nemen van de Verklaring Arbeidsrelaties (VAR). Met ingang van 1 mei 2016 is daarom een alternatief van kracht. Dat gaat uit van een 'goedgekeurde' voorbeeldovereenkomst in plaats van een VAR-beschikking. Een papieren exercitie? Nee, het is een serieuze verandering, die om overeenkomstige aandacht vraagt. Met niet te verwaarlozen risico's, voor zelfstandigen zonder personeel (hierna ZZP'ers), maar zeker ook voor praktijkhouders. Tijd voor een grondige plaatsbepaling van uw samenwerking!

TEKST DRS. ING. ERIK M. VAN DAM (VVAA) EN MR. JASPER BEKHUIS (KNMVD) | FOTO KJELL POSTEMA

Begin deze maand trad de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties -inmiddels beter bekend als 'de wet DBA'- in werking. Daarmee verliezen de ongeveer 500.000 VAR-beschikkingen hun geldigheid.

Van VAR naar modelovereenkomst

Modelovereenkomsten moeten voortaan vooraf zekerheid geven over het ontbreken van inhoudingsplicht bij de opdrachtgever voor loonheffingen, inclusief sociale premies. Als er wordt gewerkt volgens een modelovereenkomst hoeft een opdrachtgever dus geen loonheffingen en sociale premies in te houden en af te dragen. De ZZP'er krijgt dan ook geen uitkering als hij/zij werkloos, ziek of arbeidsongeschikt wordt tenzij hij/zij zich hiervoor particulier verzekert. De Belastingdienst publiceert goedgekeurde modelovereenkomsten op zijn website. Er zijn algemene modelovereenkomsten, modelovereenkomsten voor branches en beroepsgroepen en individuele modelovereenkomsten.

Algemene modelovereenkomsten

De algemene modelovereenkomsten zijn breed toepasbaar. Om welk werk en welke branche het gaat, is niet van belang. Dergelijke

modelovereenkomsten heeft de Belastingdienst al goedgekeurd, dus die kunt u als uitgangspunt gebruiken. Leg dan wel vast volgens welke modelovereenkomst u en uw opdrachtgever gaan werken. Stuur bijvoorbeeld de modelovereenkomst als bijlage mee in de e-mail waarin u afspraken maakt met uw opdrachtgever. Of verwijs naar het nummer van de modelovereenkomst. Partijen moeten in de praktijk wel daadwerkelijk werken volgens wat er in de overeenkomst is bepaald.

Modelovereenkomsten voor branches en beroepsgroepen

Deze overeenkomsten zijn door sectorale belangenorganisaties aan de Belastingdienst voorgelegd en bedoeld voor de grote gemene deler in die branche of beroepsgroep.

Goedgekeurde overeenkomst voor dierenartsen

De KNMvD heeft samen met de VvAA modelovereenkomsten voor praktijkwaarneming en -medewerking opgesteld. De KNMvD heeft de modelovereenkomsten reeds voorgelegd aan haar ledenklankbordgroep: ZZP'ers, BPW (werkgeversvertegenwoordigers), BPL (werknemersvertegenwoordigers) en FlexVet (uitzendonderneming).

Pas op: is de modelovereenkomst passend?

Let op! Partijen moeten in de praktijk daadwerkelijk werken volgens wat er in de overeenkomst is bepaald. Om de kans op naheffingen te beperken, is serieuze aandacht en actie van groot belang. Bedenk dus goed of een overeenkomst passend is bij de gewenste samenwerking. Wellicht zijn andere oplossingen dan een ZZP-samenwerking per saldo verstandiger, ook voor 'bestaande gevallen'. Het kan namelijk zijn dat door de vrijwaredende werking van de VAR situaties zijn ontstaan die feitelijk een dienstbetrekking blijken te zijn.

ZZP'er niet meteen ondernemer

Werken met een voorbeeldovereenkomst zegt overigens alleen iets over de loonheffingen. De vraag of de Belastingdienst de ZZP'er voor de inkomstenbelasting, na afloop van het belastingjaar, als ondernemer ziet, is in het DBA-tijdperk een andere. Daar biedt de DBA geen zekerheid voor. De Belastingdienst merkt het inkomen van de ZZP'er dus niet per definitie aan als winst uit onderneming. ●

ENKELE VEEL GESTELDE VRAGEN

Moeten opdrachtgevers en ZZP'ers alles voor 1 mei 2016 geregeld hebben?

Nee, ZZP'ers en opdrachtgevers krijgen tot 1 mei 2017 de tijd om te bepalen hoe ze hun samenwerking het best kunnen vormgeven in het DBA-tijdperk, al dan niet met een modelovereenkomst als uitgangspunt. Tot 1 mei 2017 geeft de Belastingdienst voorlichting en hulp bij de invoering van de nieuwe werkwijze. Voor ZZP'ers en hun opdrachtgevers geldt dit jaar wel een inspanningsverplichting: zij moeten beiden actief bezig zijn de arbeidsrelatie zodanig vorm te geven dat de ZZP'er niet in loondienst werkt, bijvoorbeeld door aantoonbaar met elkaar in gesprek te zijn over het gebruik van een modelovereenkomst en over eventuele aanpassingen in de werkwijze die daarvoor nodig zijn.

Kan ik de modelovereenkomsten aanpassen aan mijn eigen situatie?

In de modelovereenkomsten heeft de Belastingdienst bepalingen geel gemarkeerd die maken dat er geen sprake is van loondienst. Daarom mogen deze bepalingen niet aangepast worden. De andere bepalingen kunt u eventueel laten aanpassen. Ook kunt u desgewenst bepalingen toevoegen, zolang deze niet tegenstrijdig zijn met de geel gemarkeerde bepalingen. Het is belangrijk voldoende zicht te hebben op de fiscale gevolgen van eventuele wijzigingen. Vraag uw VvAA-adviseur om advies.

Meer weten?

De KNMvD heeft speciaal voor ZZP'ers én opdrachtgevers een nieuw dossier op de website van de KNMvD: 'ZZP en opdrachtgever'. Hierin is meer informatie te vinden over de modelovereenkomsten. Dit dossier zal verder worden uitgebreid.